

Orange Slovensko, a.s., Metodova 8, 821 08 Bratislava
Slovenská republika, tel.: +421 908 004112, -4178, fax: +421 908 008715
IČO: 35 697 270, IČ DPH: SK2020310578, DIČ: 2020310578
Zapísaná v Obchodnom registri Mestského súdu
Bratislava III, oddiel: Sa, vložka č.: 1142/B.

VEREJNÁ KONZULTÁCIA

**k návrhu výzvy na predloženie ponúk
do výberového konania na vydanie individuálnych povolení na
používanie frekvencií z frekvenčných pásiem
800 MHz, 900 MHz, 1500 MHz, 2100 MHz a 2600 MHz
formou elektronickej aukcie**

Údaje o respondentovi

Názov / meno: Orange Slovensko, a.s.

Adresa: Metodova 8, 821 08 Bratislava

Kontaktná osoba: Peter Čapkovič

Štát: Slovenská republika

Tel.: +421 905 014 060

e-mail: peter.capkovic@orange.com

Úvod

Dňa 15.01.2025 Úrad pre reguláciu elektronických komunikácií a poštových služieb (ďalej len „úrad“) zverejnil v súlade s § 41 ods. 4 zákona č. 452/2021 Z. z. o elektronických komunikáciách v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o elektronických komunikáciách“) Verejnú konzultáciu (ďalej len „konzultácia“) k návrhu výzvy na predloženie ponúk do výberového konania na vydanie individuálnych povolení na používanie frekvencií z frekvenčných pásiem 800 MHz, 900 MHz, 1500 MHz, 2100 MHz a 2600 MHz formou elektronickej aukcie (ďalej len „návrh“)...

Pripravované výberové konanie je významným prelomom v prostredí slovenského trhu mobilných služieb, nakoľko doposiaľ tak široké množstvo frekvenčného spektra súčasne v jednom výberovom konaní nebolo pridelované. Už z toho je zrejmé, že úspešnosť výberového konania značnou mierou ovplyvní to, ako sa bude mobilný trh vyvíjať na mnohé roky vopred. Výberové konanie zároveň prichádza v čase kedy mobilný a aj celkový telekomunikačný trh čelia mnohým výzvam súčasnosti ako sú najmä zvyšujúce sa ceny energií a dopady ekonomického konsolidačného balíčka v prostredí Slovenskej republiky na telekomunikačný sektor. V rozpore s tým je od operátorov neustále očakávaná vysoká investičná úroveň do nových technológií a inovácií.

Veríme, že aj táto konzultácia prispeje k transparentnej a férovej súťaži v pripravovanom výberovom konaní. A navyše prispeje k takému finálnemu výsledku, ktorý dokáže maximalizovať efektivitu mobilných služieb a prinášať vysokú mieru inovácií. Aj preto si dovoľíme v nasledujúcej časti navrhnúť niekoľko zmien, ktoré podľa nás k tomuto cieľu prispievajú.

**Výzva na predloženie ponúk
do výberového konania na vydanie individuálnych povolení na používanie
frekvencií
z frekvenčných pásiem 800 MHz, 900 MHz, 1500 MHz, 2100 MHz a 2600 MHz
formou elektronickej aukcie**

Ad 4.3 Priebeh výberového konania

V kapitole 4 bod 4.3 úrad stanovuje formu, akou bude výberové konanie prebiehať cit.: „Súčasne platí podmienka, že etáp 1 - 5 (frekvenčné pásma 800, 900, 1500, 2100 a 2600 MHz FDD) sa môže zúčastniť iba ten účastník výberového konania, ktorý v súlade s predchádzajúcim odsekom deklaroval záujem minimálne o 2 aukčné bloky kategórie A a/alebo B (frekvenčné pásmo 900 a/alebo 800 MHz) a súčasne deklaroval záujem o minimálne 4 aukčné bloky kategórie C a/alebo D (frekvenčné pásma 2100 a/alebo 2600 MHz FDD).“

Navrhované znenie vyjadruje, že potenciálny účastník výberového konania, ktorý nemá záujem uchádzať sa o niektoré z aukčných blokov A alebo B resp. aukčných blokov C alebo D aj v takomto prípade musí zložiť zábezpeku aj na skupinu aukčných blokov, o ktoré reálne vo výberovom konaní ani nemieni súťažiť. Túto podmienku je obťažné chápať aj v kontexte predchádzajúcej podmienky cit.: „Každý účastník výberového konania, ktorý má záujem získať frekvencie v ktoromkoľvek z frekvenčných pásiem, ktoré sú predmetom tohto výberového konania, deklaruje tento záujem vo svojej ponuke v súlade s prílohou č. 1 tejto výzvy. Vo svojej ponuke uvedie počet aukčných blokov, o ktoré má záujem, a to pre každé frekvenčné pásmo samostatne, zloží príslušnú peňažnú zábezpeku v súlade s kapitolou 6.1.1 tejto výzvy a následne sa zúčastní tej etapy výberového konania, v ktorej budú prideľované aukčné bloky z frekvenčného pásma, o ktoré účastník výberového konania prejavil záujem vo svojej ponuke.“, ktorej výklad je jednoznačný a žiadnym spôsobom neobmedzuje slobodnú vôľu potenciálneho účastníka výberového konania. Navrhované znenie súčasnej podmienky pre zloženie zábezpeky súčasne pre bloky A a/alebo B a bloky C a/alebo D vytvára následne zmätočný alebo nejasný výklad aj pre ďalšie časti priebehu výberového konania, ktoré spomenieme neskôr.

Žiadame aby úrad aby potvrdil, že navrhovanú podmienku aby účastník, ktorý deklaruje záujem získať frekvencie vo výberovom konaní a zároveň byť spôsobilým sa výberového konania zúčastniť, je povinný zložiť peňažnú zábezpeku vo výške 30% z vyvolávacích cien 2 aukčných blokov kategórie A a/alebo B (frekvenčné pásmo 900 a/alebo 800 MHz) a súčasne 4 aukčných blokov kategórie C a/alebo D.

Pre odstránenie akýchkoľvek pochybností môže úrad potvrdiť, že ak účastník deklaruje svoj záujem podľa priložených ilustračných scenárov (Tabuľka 1) bude mu umožnené zúčastniť sa aukčných etáp 1 – 5?

Tabuľka 1

Scenár	Ponuka do výberového konania
Scenár 1	2 bloky 900MHz + 4 bloky 2100MHz
Scenár 2	2 bloky 800MHz + 4 bloky 2600MHz FDD
Scenár 3	1 blok 800MHz + 1 blok 900MHz + 2 bloky 2100MHz + 2 bloky 2600MHz FDD

V prípade, že úrad potvrdí naše otázky a rozumieme tomu správne, navrhovaná podmienka v sebe priamo zahŕňa viacero nevýhod.

- Potenciálnemu účastníkovi uberá flexibilitu nastaviť svoje stratégie podávania ponúk nakoľko vo výberovom konaní môže mať záujem získať len určité frekvencie napr. len v pásme pod 1 GHz alebo len v strednom pásme, ale samotná podmienka ho núti zložiť zábezpeku aj na pásma, o ktoré vôbec nemusí mať záujem
- Samotná podmienka vytvára zdanie povinnosti minimálnej ponuky čo môže ovplyvniť dynamiku trhu, pretože umelo navyšuje dopyt pre niektoré frekvencie, pričom pre iné z tohto dôvodu bude musieť byť umelo krátený
- Podmienka minimálnej ponuky nepatrí medzi vhodné nástroje a nie je viac preferovaným nástrojom pridelenia frekvencií pretože je v záujme regulačných úradov maximalizovať efektívnosť a konkurenciu prostredníctvom toho, že účastníci výberového konania si môžu sami a slobodne vybrať na aké frekvencie a v akom rozsahu chcú podávať svoje ponuky.

Aj z týchto uvádzaných dôvodov navrhujeme znenie podmienky upraviť nasledovne.

Nové znenie: „Súčasne platí podmienka, že etáp 1 - 5 (frekvenčné pásma 800, 900, 1500, 2100 a 2600 MHz FDD) sa môže zúčastniť iba ten účastník výberového konania, ktorý v súlade s predchádzajúcim odsekom deklaroval záujem minimálne o 1 aukčný blok kategórie A a/alebo B (frekvenčné pásmo 900 a/alebo 800 MHz) a/ alebo súčasne deklaroval záujem o minimálne 2 aukčné bloky kategórie C a/alebo D (frekvenčné pásma 2100 a/alebo 2600 MHz FDD).“

Ad 4.6 Výška jednorazovej úhrady za pridelenie frekvencií

Ako sme už uviedli v našom príspevku do Verejnej diskusie k pripravovanému výberovému konaniu na pridelenie frekvencií z frekvenčných pásiem 800 MHz, 900 MHz, 1500 MHz, 2100 MHz a 2600 MHz v mesiacoch september a október 2024 (ďalej „diskusia“) úrad veľmi zjednodušeným spôsobom pristúpil k stanoveniu vyvolávacích cien vo výberovom konaní. Aj v úvode našej odpovede uvádzame, že telekomunikačný sektor čelí značným výzvam pochádzajúcim ako z externého ekonomického prostredia, tak aj schopnosťou naďalej udržiavať vysoké investičné úrovne zabezpečujúce maximalizovanie pokrytia Slovenskej republiky kvalitnými službami a vysokou mierou inovácií tak, aby každý užívateľ na Slovensku

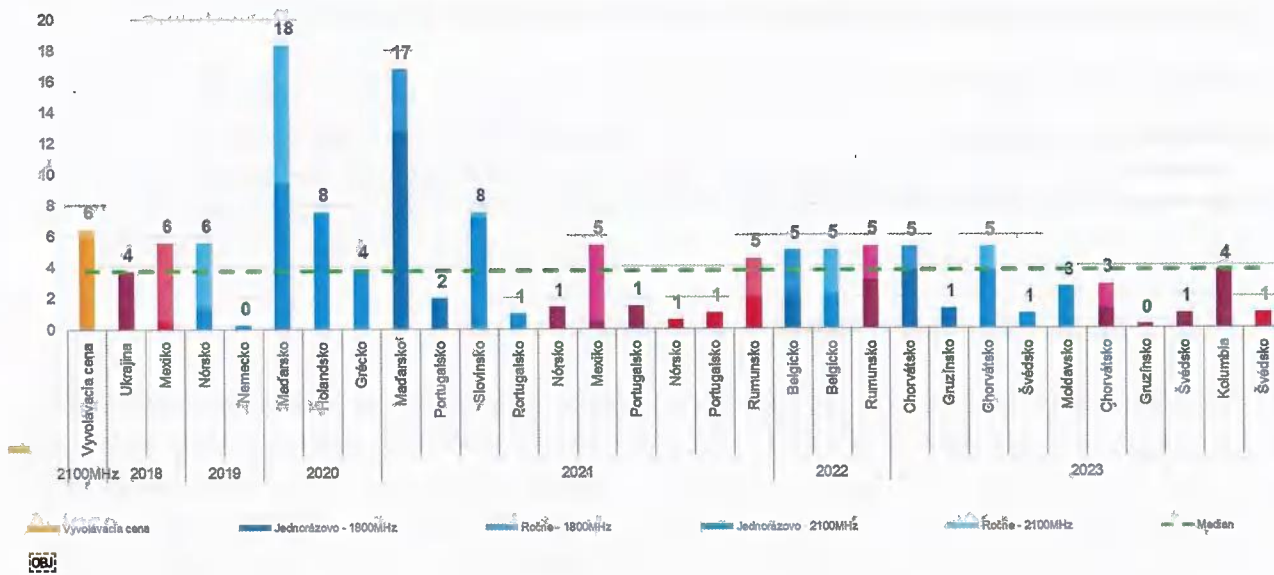
mal dostupné tie najmodernejšie služby. Vyzývali sme úrad, aby prišiel s analýzami, že takto nastavené ceny a ich prípadné navýšenie v priebehu výberového konania nebudú pri výsledku výberového konania kontraproduktívne, odčerpávajúce z trhu toľko potrebné prostriedky na ďalšie investície. Úrad túto žiadosť v predloženej konzultácii opomenul, preto prikladáme niekoľko údajov, ktoré poukazujú, že vyvolávacie ceny v pripravovanom výberovom konaní dosahujú vysoké hodnoty a môžu nakoniec pôsobiť demotivačne a mať vplyv na budúcu mieru investícií.

Obrázok 1 – vyvolávacie ceny za 2x5 MHz blok (mEUR) v EU a OECD od roku 2018 – pásma 700, 800, 900 MHz, ceny prepočítané v parite kúpnej sily (PPP)

Zdroj: Aetha Consulting

Obrázok 2 – vyvolávacie ceny za 2x5 MHz blok(mEUR) v EU a OECD od roku 2018 – pásma 1800, 2100 a 2600 MHz, ceny prepočítané v parite kúpnej sily (PPP)

Zdroj: Aetha Consulting

Z priložených grafov je možné vyčítať, že vyvolávacie ceny navrhované úradom presahujú medián vyvolávacích cien porovnateľných aukcií v EÚ a OECD krajinách od roku 2018. Dokonca je možné vypočítavať fakt, že v posledných rokoch od roku 2021 vyvolávacie ceny v porovnateľných aukciách mali klesajúci charakter. Navrhujeme, aby úrad navrhované ceny prehodnotil a znížil ich spôsobom, ktoré budú viac zodpovedať slovenskej ekonomickej realite.

Ad 5 Podmienky spojené s vydaním individuálneho povolenia na používanie frekvencií

Ad 5.2 Doba platností individuálnych povolení

V kapitole 5 odstavce 5.2 úrad stanovuje doby platnosti pre jednotlivé frekvenčné spektrá. Pokiaľ pri existujúcich frekvenčných spektrách, pri ktorých je doba platnosti exaktne vymedzená sú doby platnosti stanovené exaktne na konkrétny deň, v prípade frekvenčného pásma 1500 MHz úrad dobu platnosti viaže na určujúcu skutočnosť cit.:“ Frekvencie z frekvenčného pásma 1500 MHz bude úspešný účastník výberového konania môcť začať používať ihneď po nadobudnutí právoplatnosti individuálneho povolenia vydaného na základe tohto výberového konania.“

I keď stanovenie platnosti individuálneho povolenia na používanie frekvencií z frekvenčného pásma 1500 MHz týmto spôsobom nevnímame problematcky a dokonca možnosť využívať dané spektrum odo dňa nadobudnutia právoplatnosti individuálneho povolenia považujeme za pozitívne, chcem úrad upozorniť na stav vývoja technológií a užívateľských zariadení v tomto pásme. Ako sme už uviedli v diskusii, v súčasnosti je možné frekvenčné pásmo 1500 MHz bez problémov používať v jeho centrálnej časti Band 32. Pre zvyšnú časť pásma technológie momentálne dostupné nie sú a je aj obťažné v čase predpokladať, kedy dostupné budú (primárne ide o využívanie pásma 1500 MHz technológiou 5G).

Navrhujeme preto úradu, aby **povinnosť začať poskytovať služby v danom frekvenčnom pásme bola určená fixným dátum známym pred začatím výberového konania a to od 01.01.2029.**

Ad 5.3 Splatnosť jednorazovej úhrady

V bode 5.3 úrad stanovuje splatnosť jednorazovej úhrady. Vzhľadom na to, že frekvencie z frekvenčných pásiem 800 MHz, 900 MHz, 2100 MHz a 2600 MHz sú pridelované s časovým predstihom, úrad plánuje jednorazovú úhradu rozdeliť do viacerých splátok. Oceňujeme tento krok úradu, nakoľko ako sám uvádza, práva na používanie frekvencií sú pridelované so značným časovým predstihom. Takéto časové obdobie predstavuje ekonomicky neefektívne nastavenie, ktoré predstavuje obdobie medzi tým, kedy budú frekvencie zaplatené a kedy ich je možné aj reálne využívať. Aj z tohto dôvodu apelujeme na úrad, ako sme uvádzali aj v našich vstupoch do diskusie, aby prehodnotil navrhovaný časový harmonogram. Plánovaný časový harmonogram predpokladá päť splátok. Prícom prvá splátka, peňažná zábezpeka ako súčasť podania ponuky do výberového konania, a splatnosť druhej splátky, ¼ zvyšnej časti jednorazovej úhrady, sú navrhované na úhradu už počas roku 2025 teda tri roky pred dátumom platnosti väčšiny pridelovaných frekvenčných pásiem. Spoločne obe splátky predstavujú, vyčíslené vo vyvolávacích cenách, 47,5% z celkovej sumy. Ako sme už uviedli

takáto ekonomická záťaž v spojení s negatívnymi ekonomickými faktormi môže mať dopady na súčasné, ale aj budúce investičné plány.

Navrhujeme, aby úrad stanovil splátkový kalendár, ekonomicky vyvážene, nasledujúcim spôsobom:

„Prvú časť jednorazovej úhrady bude tvoriť peňažná zábezpeka, ktorú zaplatí účastník výberového konania za predmetné frekvenčné pásmo a bude započítaná po nadobudnutí právoplatnosti rozhodnutia o pridelení frekvencií.

Zvyšná časť jednorazovej úhrady sa rozdelí do troch splátok v rovnakom pomere. Druhú splátku jednorazovej úhrady bude držiteľ individuálneho povolenia povinný uhradiť do 31.06.2026, tretiu splátku jednorazovej úhrady bude držiteľ individuálneho povolenia povinný uhradiť do 31.12.2027 a štvrtú splátku jednorazovej úhrady bude držiteľ individuálneho povolenia povinný uhradiť do 31.12.2028.“

Ad 5.5 Rozhodnutie o určení podmienok

Ad 5.5.3 Frekvenčné pásmo 1500 MHz

V bode 5.5.3 úrad určuje podmienky pre používanie pásma 1500 MHz cit.:

„intenzita na hranici 10 km koridoru vytvoreného pre potreby využitia frekvencií z frekvenčného pásma 1500 MHz pre potreby MO SR, ako aj v blízkosti letísk na území Slovenskej republiky bude predmetom individuálnej koordinácie, ktorú bude vykonávať úrad.“

Úradom špecifikované podmienky používania frekvencií v pásme 1500 MHz na území Slovenskej Republiky určujú špecificky len 10 km koridor na hranici s Ukrajinou a referujú na nutnosť individuálnej koordinácie pre tento koridor a v blízkosti letísk. Ďalej nie sú určené žiadne ďalšie podmienky ohľadne intenzity signálu, veľkosti koordinačnej zóny v blízkosti letísk, prípadne ďalšie frekvenčné obmedzenia v rámci tohto pásma a ani to či individuálna koordinácia sa vzťahuje na celé pásmo 1500 MHz alebo iba špecificky na niektoré jeho časti. Na základe týchto podmienok nie je možné určiť rozsah obmedzení používania pásma 1500 MHz z dôvodu využívania tohto pásma inými systémami v rámci územia Slovenskej Republiky. A teda ani nie je možné zanalyzovať na akom veľkom území a pre akú časť populácie nebude možné využívať toto pásmo pre služby bezdrôtového širokopásmového pripojenia. Potenciálni uchádzači vo výberovom konaní nemajú dostatok informácií aké je možné budúce využitie tohto pásma a akú ma pre nich reálnu hodnotu. Žiadame úrad aby doplnil jednoznačné technické podmienky pre používanie pre 10 km koridor pri ukrajinskej hranici a tiež špecifikoval letiská, ktorých sa týka koordinácia a podmienky používania v okolí týchto letísk.

Zároveň chceme upozorniť úrad, že nie všetky priložené referencie a webové odkazy na nie sú funkčné a nie je preto možné niektoré informácia, na ktoré sa úrad odvoláva dohľadať a overiť.

Ad 5.6 Povinnosť poskytovať národný roaming

V minulosti sme úrad v rámci pripomienok predložených vo verejných konzultáciách na predošlé prípravy výberového konania opakovane vyzývali k zdôvodneniu stanovenia záväzku národného roamingu a vysvetlenia potreby jeho ukladania na základe podmienok na trhu mobilných telekomunikácií s prihliadnutím na skutočnosť, že takáto povinnosť nebola v Európe za podobných okolností nikdy uložená.

V rámci aktuálne prebiehajúcej konzultácie úrad spolu s návrhom výzvy zverejnil dokument s názvom Posúdenie konkurenčnej, technickej a hospodárskej situácie na mobilnom telekomunikačnom trhu Slovenskej republiky, kde analyzoval situáciu na trhu. V posúdení úrad konštatuje, že na trhu neboli identifikované žiadne podstatné charakteristiky trhu, ktoré by indikovali zlyhávanie hospodárskej súťaže na úrovni služieb na maloobchodnom trhu.

Pokiaľ ide o veľkoobchodný mobilný trh, úrad ďalej uvádza, že jediným problémom je súvisiaca situácia na veľkoobchodnom trhu, ktorá je ovplyvnená skutočnosťou, že prevádzkovatelia sietí ako poskytovatelia služieb majú práva na používanie frekvencií na obmedzené časové obdobie, ktoré končí v rokoch 2026 až 2028 (v závislosti od konkrétnych frekvencií). Táto situácia vyvoláva určité obavy, keďže dlhodobý horizont spolupráce môže byť relevantný pre uzatváranie zmlúv o veľkoobchodnej spolupráci. Úrad sa domnieva, že plánovaná aukcia túto prekážku odstráni, keďže jej cieľom je podporiť účinnú hospodársku súťaž na úrovni infraštruktúry, čo následne prispeje k vytvoreniu podmienok na zvýšenie hospodárskej súťaže na veľkoobchodnom mobilnom trhu. To znamená, že podľa úradu jediný problém na veľkoobchodnom mobilnom trhu súvisí s blížiacim sa ukončením platnosti povolení na používanie frekvencií a ich predĺžením sa zvýši konkurencia na veľkoobchodnom mobilnom trhu, čo súvisí s pripravovaným výberovým konaním, ktorého sa majú možnosť zúčastniť všetci existujúci operátori, pričom, ako píše úrad, cieľom aukcie je podporiť efektívnu hospodársku súťaž.

Okrem toho úrad v celom Posúdení zdôrazňuje svoju viazanosť princípom hospodárskej súťaže na úrovni infraštruktúry, pričom sa domnieva, že je kľúčová pre umožnenie efektívnej hospodárskej súťaže na maloobchodnom aj veľkoobchodnom trhu.

Úrad sa domnieva, že rozsah frekvencií, ktoré sú k dispozícii v aukcii, umožňuje podporiť hospodársku súťaž na úrovni infraštruktúry tým, že na trhu môžu pôsobiť najmenej 4 plnohodnotní operátori, ktorí majú možnosť získať potrebné frekvencie vrátane frekvencií v pásme pod 1 GHz a prevádzkovať infraštruktúru s využitím týchto frekvencií po dobu 20 rokov, čo výrazne zvyšuje istotu podnikov pri investovaní do rozvoja sietí prevádzkovaných s využitím získaných frekvencií.

Cieľom úradu je primerane podporiť tento aukčný scenár, pretože úrad sa domnieva, že tento scenár vytvára podmienky na zvýšenie intenzity hospodárskej súťaže založenej na infraštruktúre počas celého obdobia prideľovania frekvencií, čo by viedlo k ďalšiemu zvýšeniu intenzity hospodárskej súťaže pri poskytovaní služieb, k rastu kvality poskytovaných služieb vrátane pokrytia územia a obyvateľstva a k poklesu cien.

Úrad ako národný regulátor pre odvetvie elektronických komunikácií vykonáva reguláciu trhu elektronických komunikácií ex ante v rozsahu potrebnom na zabezpečenie efektívnej a udržateľnej hospodárskej súťaže v záujme koncových užívateľov a rozvoja odvetvia¹, pričom táto sa javí aj v zmysle záverov posúdenia zachovaná. Úradom vyjadrená vôľa existencie minimálne 4 celoplošných operátorov disponujúcich frekvenciami z frekvenčných pásiem pod 1 GHz za účelom zabezpečenia tzv. veľmi vysokej úrovne hospodárskej súťaže na infraštruktúrnej úrovni sa nejaví ako obhájiteľná najmä s ohľadom na zdôvodnenie uloženia opatrenia v rozsahu a spôsobom, ako úrad navrhuje.

K jednotlivým podmienkam záväzku národného roamingu preto tiež uvádzame nasledovné pripomienky:

- *Kritériá pre oprávnených žiadateľov*

Znenie záväzku neurčuje jednoznačne rozsah oprávnenia z neho vyplývajúceho pre oprávneného záujemcu. Navrhujeme text upraviť a doplniť o znenie, z ktorého bude jednoznačné, že oprávnený záujemca má právo požiadať o národný roaming len vo frekvenčnom pásme, v ktorom získa aspoň 1 aukčný blok. To znamená, že ak oprávnený záujemca získa aspoň 1 aukčný blok vo frekvenčnom pásme 800 MHz, má nárok požiadať povinného uchádzača (za predpokladu, že spĺňa podmienku na poskytovanie národného roamingu v danom frekvenčnom pásme – vid' pripomienky v texte ďalej) o poskytovanie národného roamingu, teda prístupu do siete s využitím frekvencií v tomto frekvenčnom pásme, t.j. 800 MHz. Ak oprávnený záujemca získa aspoň 1 aukčný blok vo frekvenčnom pásme 900 MHz, má nárok požiadať povinného uchádzača (vid' podmienka) o poskytovanie národného roamingu, teda prístupu do siete s využitím frekvencií v tomto frekvenčnom pásme, t.j. 900 MHz. Iba v prípade, ak oprávnený záujemca získa aspoň 1 aukčný blok vo frekvenčnom pásme 800 MHz a súčasne aspoň 1 aukčný blok vo frekvenčnom pásme 900 MHz, má nárok požiadať povinného uchádzača (vid' podmienka) o poskytovanie národného roamingu, teda prístupu do siete s využitím frekvencií v oboch frekvenčných pásmach, t.j. 800 MHz a 900 MHz. Uvedenú pripomienku sme úradu predložili aj v rámci verejnej diskusie k pripravovanému výberovému konaniu. Rozširovanie záväzku poskytnutia národného roamingu na frekvenčné pásmo, v ktorom oprávnený záujemca nezískal aspoň 1 aukčný blok je neprípustné, nakoľko ako uviedol aj úrad, cieľom národného roamingu je poskytnúť dočasné riešenie, kým oprávnený žiadateľ vybuduje vlastnú sieť na získanej frekvencii v danom frekvenčnom pásme.

- *Povinný uchádzač*

Úrad definuje tzv. povinného uchádzača ako uchádzača, ktorý vo výberovom konaní získa aspoň štyri aukčné bloky vo frekvenčných pásmach pod 1 GHz (v pásmach 800 MHz a 900 MHz), pokiaľ bol tento uchádzač držiteľom individuálneho povolenia na používanie frekvencií z frekvenčných pásiem 800 MHz a 900 MHz pred vyhlásením tohto výberového konania. Úrad sa bližšie nezaobrá možnosťami, ktoré z ním navrhovaného spôsobu realizácie výberového konania môžu vzniknúť a to kombináciami blokov, ich počtu a rozdelenia medzi pásma 800 MHz a 900 MHz pre povinného uchádzača. V prípade nastavenia záväzku pre povinného

¹ Ustanovenie § 4 ods. 5 (1) písm. a) zákona

uchádzača tak, ako je uvedené v návrhu bez zohľadnenia možností, ktoré môžu vzniknúť v prípade, že sa nebude pre účely záväzku podmieňovať rozdelenie a počet blokov získaných povinným uchádzačom samostatne vo frekvenčných pásmach 800 MHz a 900 MHz, pričom záväzok je na poskytovanie národného roamingu v oboch pásmach, bude technologicky významne zúžená možnosť poskytovať národný roaming na oboch pásmach plnohodnotne, resp. za istých okolností aj len na niektorom z nich (napr. v prípade povinnosti poskytovať národný roaming vo frekvenčnom pásme, na ktorom povinný uchádzač získal iba 1 aukčný blok). Tento aspekt sa nám javí ako významný z pohľadu riadneho plnenia povinností vyplývajúcich zo záväzku národného roamingu, čomu sa venujeme neskôr.

- *Podmienky vzťahujúce sa na poskytované služby*

Povinný uchádzač bude povinný, pri zohľadnení technických možností siete, poskytnúť národný roaming, ktorý umožní oprávnenému záujemcovi poskytovanie nezávislých a celoplošných verejne dostupných služieb, a to v rozsahu, kvalite a s geografickým pokrytím územia a obyvateľstva SR, ktoré nie sú horšie ako rozsah, kvalita a geografické pokrytie územia a obyvateľstva SR služieb poskytovaných povinným uchádzačom, alebo v nižšom rozsahu, nižšej kvalite a s nižším geografickým pokrytím územia a obyvateľstva SR, pokiaľ sú služby takto požadované a dohodnuté s oprávneným záujemcom. Povinný uchádzač za účelom poskytovania národného roamingu nesmie obmedzovať účel, rozsah, kvalitu a skladbu služieb poskytovaných oprávneným záujemcom, aby oprávnenému záujemcovi, ktorý je rovnako efektívny ako povinný uchádzač, bolo poskytnutím národného roamingu umožnené poskytovanie konkurencieschopných služieb za podobných podmienok ako má povinný uchádzač.

V tomto bode nesúhlasíme s návrhom úradu o rozsahu poskytnutia národného roamingu bez negatívneho vymedzenia používanej technológie. Takýto návrh v sebe obsahuje hneď dva problematické aspekty a to trhový/investičný a technologický.

Podľa článku 52 ods. 2 EEC (z angl. European Electronic Communications Code) je jednou z podmienok zavedenia národného roamingu, aby národný regulačný orgán analyzoval pravdepodobné účinky takýchto opatrení na existujúce a budúce investície účastníkov trhu do zavádzania sietí.

Okrem toho, ako sa v posúdení niekoľkokrát uvádza, cieľom aukcie je podporiť účinnú hospodársku súťaž, najmä na úrovni infraštruktúry, ktorú úrad považuje za najúčinnější nástroj na zabezpečenie udržateľnej hospodárskej súťaže na maloobchodnej aj veľkoobchodnej úrovni v prospech zákazníkov. Dozorný úrad sa domnieva, že rozsah dostupných frekvencií umožňuje podporu hospodárskej súťaže na úrovni infraštruktúry prostredníctvom štyroch plnohodnotných operátorov.

Okrem toho úrad v posúdení jasne uvádza, že cieľom úradu nie je neprimerane zasahovať do investícií súčasných účastníkov trhu a cieľom úradu je ukladať opatrenia len v nevyhnutnom rozsahu, pričom okrem iného zohľadňuje vplyv týchto opatrení na existujúce a budúce investície účastníkov trhu.

Tento prístup plne podporujeme, a preto nepovažuje za opodstatnené ukladať povinným účastníkom výberového konania povinnosť poskytnúť oprávnenému žiadateľovi prístup k 5G.

Ak totiž povinnosť národného roamingu zahŕňa aj poskytovanie služieb založených na 5G a iných novších technológiách, dôjde k výraznému zásahu do rozvoja investícií operátorov zo strany úradu (čo úrad oznamuje, že nie je jeho cieľom), ich motivácie k realizácii takýchto investícií a konkrétne aj do znehodnotenia už realizovaných investícií prostredníctvom získania výnosov z týchto investícií, pretože výhoda prvého ťahu spočívajúca vo včasnejšom uvedení nových a inovatívnych služieb na trh v porovnaní s konkurenčnými spoločnosťami na trhu mobilných služieb bude úplne odstránená.

Trhový/investičný aspekt –V prípade, že súčasťou záväzku národného roamingu bude aj poskytnutie služieb na báze technológie 5G a novších dôjde k výraznému zásahu do rozvoja investícií operátorov zo strany úradu a to k znehodnoteniu už vynaložených investícií, pretože bude odstránená výhoda včasnejšieho uvedenia nových služieb voči konkurenčným podnikom na trhu mobilných služieb. Navyše niektoré ďalšie investície budú v čase oddialené tak aby nedochádzalo k ich ešte väčšiemu znehodnoteniu. Takýto zásah považujeme za nesúladný s cieľmi zákona o elektronických komunikáciách, ktoré úrad má za povinnosť sledovať². Zároveň ho nepovažujeme za primeranú podporu pôsobenia minimálne 4 celoplošných operátorov s frekvenciami z frekvenčných pásiem pod 1 GHz nezasahujúcu do investícií súčasných hráčov na trhu, ako sa úrad odvoláva v posúdení a uvádzame to vyššie.

Technologický aspekt – naplnenie záväzku národného roamingu vrátane technológie 5G a novších, ktorých štandardy sa v súčasnosti len pripravujú, na individuálnej frekvencii 900 MHz môže byť technicky nerealizovateľné z dôvodu komplexnosti architektúry 5G technológie a aj aj novších technológií a tiež z hľadiska podpory na strane koncových zariadení. Napr. pri 5G NSA (z angl. Non-Standalone) režime koncové zariadenia nepodporujú funkčnosť primárnej (LTE z angl. Long Term Evolution) a sekundárnej (NR z angl. New Radio) bunky v rámci toho istého frekvenčného pásma a taktiež spolupráca 5G NSA medzi dvomi rôznymi sieťami je prakticky nerealizovateľná z hľadiska interoperability a implementácie. Vývoj ukazuje, že 5G NSA bude stále primárny režim v najbližších rokoch.

V zmysle vyššie uvedeného navrhujeme upraviť znenie záväzku tak, že bude doplnené, že ide o rozsah poskytovania na všetkých povinným uchádzačom využívaných technológiách s výnimkou 5G a novších technológií.

- *Podmienky predčasného ukončenia*

Ďalej povinnosť povinného uchádzača, že nesmie ukončiť poskytovanie národného roamingu oprávnenému záujemcovi skôr, než uplynie doba trvania zmluvy, pokiaľ nebude preukázané, že oprávnený záujemca nesplnil príslušné rozvojové kritériá a podmienky pokrytia stanovené pre oprávneného záujemcu o národný roaming vo frekvenčných pásmach 800 MHz a/alebo 900 MHz podľa kapitoly 5.7.1 a/alebo kapitoly 5.7.2 návrhu je nedostatočná.

² odsek 3 a 4 § 1 zákona o elektronických komunikáciách

Je potrebné rozšírenie o možnosť ukončiť poskytovanie národného roamingu o prípad, kedy dôjde zo strany oprávneného záujemcu o hrubé porušenie zmluvy, na základe ktorej sa národný roaming poskytuje (definované na základe princípu „arm's length“ a zahŕňajúce napríklad neplatenie alebo správanie poškodzujúce integritu siete).

V prípade hrubého porušenia zmluvy zo strany oprávneného záujemcu musí mať povinný uchádzač možnosť poskytovanie služieb obmedziť alebo dokonca zastaviť. V opačnom prípade by došlo k zásahu do práv povinného uchádzača a možnému zneužitiu zo strany oprávneného záujemcu, pričom nie je vylúčené, že by sa povinnému uchádzačovi dovoľovalo sa svojich nárokov absolútne znemožnilo aj po uplynutí tohto záväzku národného roamingu. Túto úpravu považujeme za jednu z najzásadnejších a upozorňovali sme na ňu úrad už v príspevku vo verejnej diskusii. Odňatie tejto možnosti stanovením povinnosti strieť de facto akékoľvek porušovanie zmluvy bez možnosti jej ukončenia je neprijateľný, nelegitímny a neprimeraný zásah do práv povinného uchádzača.

- Vo vzťahu k cene uvádzame nasledovné:

Úrad uvádza, že ceny za poskytovanie národných roamingových služieb musia byť stanovené na základe princípu zákazu stláčania marže, ako sa tento pojem vykladá v kontexte príslušných rozhodnutí Európskej komisie (ďalej len „EK“) alebo v príslušnej judikatúre Súdneho dvora Európskej únie (ďalej len „EÚ“). Okrem toho je povinný uchádzač zohľadniť náklady oprávneného záujemcu, ktorý je vo vzťahu k poskytovaniu maloobchodných služieb rovnako efektívny ako povinný uchádzač.

Táto povinnosť vyvoláva niekoľko závažných otázok z právneho, ako aj regulačného hľadiska.

V prvom rade, na základe precedensov EK a Európskeho súdneho dvora, EK vo svojich najnovších usmerneniach definuje stláčanie marže ako situáciu, keď „*dominantný podnik môže účtovať cenu za výrobok na dodávateľskom trhu, ktorá v porovnaní s cenou, ktorú účtuje na odberateľskom trhu, neumožňuje ani rovnako efektívnemu konkurentovi trvalo ziskovo obchodovať na odberateľskom trhu. V prípadoch stláčania marže sú referenčnou hodnotou, o ktorú sa EK vo všeobecnosti opiera pri určovaní nákladov rovnako efektívneho konkurenta, LRAIC (z angl. Long-Run Incremental Costs) nadväzujúcej divízie integrovaného dominantného podniku*“³.

V prípade trhu poskytovania mobilných služieb na základe uvedenej definície nemôže dôjsť k stláčaniu marže z niekoľkých dôvodov.

Po prvé, aby sa mohlo uplatniť stláčanie marže, musí mať podnik poskytujúci veľkoobchodné služby dominantné postavenie na veľkoobchodnom trhu.

Na Slovensku nemá žiadny z potenciálnych uchádzačov dominantné postavenie na veľkoobchodnom trhu, čo potvrdzuje aj zverejnený dokument *Posúdenie konkurenčnej, technickej a hospodárskej situácie na mobilnom telekomunikačnom trhu Slovenskej republiky* úradu, ktorý neidentifikuje žiadny problém v oblasti hospodárskej súťaže na veľkoobchodnom trhu mobilných služieb (s výnimkou uplynutia platnosti podmienok povolenia na používanie

³ Komunikácia z Komisie - Usmernenie k prioritám Komisie pri uplatňovaní článku 82 Zmluvy o ES v znení doplnení z 2023

frekvencií, ktoré sa bude riešiť prostredníctvom novej aukcie), a preto na tomto trhu nedefinuje žiadneho operátora s významnou trhovou silou. Nakoľko prvé kritérium stanovené judikatúrou EÚ pre uplatnenie princípu zákazu stláčania marží teda na veľkoobchodnom trhu mobilných služieb nie je prítomné, uloženie takejto povinnosti povinnému uchádzačovi by bolo v rozpore s ustálenou judikatúrou EÚ, keďže by v podstate znamenalo uplatnenie princípu zákazu stláčania marže na podnik (povinného uchádzača), ktorý nemá dominantné postavenie na veľkoobchodnom trhu.

Stláčanie marže možno potvrdiť preukázaním, že vlastná nadväzujúca zložka dominantného podniku by nemohla fungovať so ziskom na základe veľkoobchodnej ceny účtovanej svojim konkurentom na nadväzujúcom trhu a maloobchodnej ceny účtovanej nadväzujúcou zložkou dominantného podniku (test „rovnako efektívneho konkurenta“).⁴ Testom rovnako efektívneho konkurenta sa zisťuje, či by hypotetický konkurent, ktorý je rovnako efektívny ako vlastná nadväzujúca vetva dominantného podniku, mohol obchodovať so ziskom na základe veľkoobchodnej ceny, ktorú svojim konkurentom účtuje nadväzujúca vetva dominantného podniku. Test je preto založený na štruktúre príjmov a nákladov nadväzujúcej vetvy dominantnej spoločnosti⁵. Uvedené je v súlade s prístupom, ktorý použila Európska komisia v prípadoch spoločností Telefónica a Deutsche Telekom⁶, pričom význam testu rovnako efektívneho konkurenta pre posúdenie stláčania marže potvrdil Súdny dvor EÚ vo prípadoch Deutsche Telekom⁷ a TeliaSonera⁸. Dôvodom tohto výkladu je skutočnosť, že vertikálne integrovaný podnik nemá informácie o štruktúre nákladov svojich konkurentov, ani o tom, ako odhadnúť štruktúru nákladov hypotetického primerane efektívneho konkurenta. Povinnosť povinného uchádzača zohľadniť náklady oprávneného žiadateľa je preto v rozpore s judikatúrou EÚ, ale aj súťažným právom⁹, keďže konkurenti si nemôžu vymieňať informácie citlivé z hľadiska hospodárskej súťaže a informácie ohľadom nákladov sa za také informácie považujú.

Z pohľadu súťažného práva je vo vzťahu k stláčaniu marže ďalej nevyhnutné uviesť, že na to, aby bolo správanie problematické, mal by existovať protisúťažný účinok. Pri určovaní potenciálnych účinkov narúšajúcich efektívnu súťaž je dôležitá úroveň stláčania marže a nevyhnutná povaha veľkoobchodného vstupu¹⁰. Úrad však žiadnym spôsobom neodôvodnil, prečo je potrebná kontrola stláčania marže a aký protisúťažný efekt by nastal, ak by takáto

⁴ Prípady AT.39523 – SLOVAK TELEKOM, ods. 828

⁵ Prípady AT.39523 – SLOVAK TELEKOM, ods. 922

⁶ Rozhodnutie Komisie z 04/07/2007 v prípade No COMP/38.784 – Wanadoo España v Telefónica, ods. 312; potvrdené Rozsudkom Všeobecného súdu v prípade T-336/07, *Telefónica v. Komisia* [2012], EU:T:2012:172, a v prípade T-398/07 *Spain v. Komisia* [2012], EU:T:2012:173. Rovnako Rozhodnutie Komisie 2003/707/EC v prípade No COMP/C-1/37.451, 37.578, 37.579 – Deutsche Telekom AG, OJ L 263, 14.10.2003 p. 9-41, potvrdené Rozsudkom Súdneho dvora v prípade C-280/08P *Deutsche Telekom v. Komisia* [2010], ECR I-9601.

⁷ Súdny dvor vo veci Deutsche Telekom konkrétne uviedol: „Takýto prístup je opodstatnený najmä preto, že [...] je v súlade so všeobecnou zásadou právnej istoty v rozsahu, v akom zohľadnenie nákladov dominantného podniku umožňuje tomuto podniku, vzhľadom na jeho osobitné povinnosti podľa článku [102 ZFEÚ], posúdiť zákonnosť svojho vlastného konania. Hoci dominantný podnik vie, aké sú jeho vlastné náklady a poplatky, vo všeobecnosti nevie, aké sú náklady a poplatky jeho konkurentov.“

⁸ C-280/08P *Deutsche Telekom v. Komisia* [2010], ECR I-9601, ods. 200-204, Prípady C-52/09 *Konkurrensverket v. TeliaSonera Sverige AB* [2011], ECR I-527, ods. 31-34.

⁹ článok 101 Zmluvy o fungovaní Európskej únie

¹⁰ Ohľadom nevyhnutnej povahy vstupu vo veci TeliaSonera C-52/09 *Konkurrensverket v. TeliaSonera Sverige AB* [2011], ECR I-527, ods. 70 and 71 Súdny dvor rozhodol, že „kde je prístup k dodávke veľkoobchodného produktu nevyhnutný pre predaj maloobchodného produktu, konkurenti, ktorí sú prinajmenšom takí efektívni ako podnik, ktorý dominuje na veľkoobchodnom trhu, a ktorí nie sú schopní pôsobiť na maloobchodnom trhu inak ako so stratou alebo v každom prípade so zníženou ziskovosťou, trpia konkurenčnou nevýhodou na tomto trhu, ktorá je za takých okolností, že im bráni alebo obmedzuje prístup k ich činnostiam na tento trh, je pravdepodobný najmenej potenciálne protisúťažný účinok stláčania marže“. V prípade Slovak Telekom/Komisia, C-165/19 P, EU:C:2021:239, ods. 50 a 51) Súd pripomína, že „je pravda, že tam, kde je prístup k takejto infraštruktúre – alebo službe alebo vstupu – nevyhnutný na to, aby sa konkurentom dominantného podniku umožnilo ziskovo pôsobiť na nadväzujúcom trhu, zvyšuje to pravdepodobnosť, že nekalé praktiky na tomto trhu budú mať prinajmenšom potenciálne protisúťažné účinky a budú predstavovať zneužitie v zmysle článku 202 ZFEÚ s týmto účinkom, (viď ods. Telekom/Komisia, C 280/08 P, EU:C:2010:603, bod 234 a rozsudok TeliaSonera, body 70 a 71).“

kontrola neexistovala. Nevyhnutnosť vstupu má v judikatúre EÚ jasnú definíciu. Vstup sa považuje za nevyhnutný, ak zaň neexistuje skutočná alebo potenciálna náhrada. Konkrétne to znamená, že vstup sa nedá realisticky a životaschopným spôsobom duplikovať z fyzických, technických, právnych alebo ekonomických dôvodov a ekvivalentný vstup nie je možné získať z iných zdrojov. Ak by existovala skutočná alebo potenciálna náhrada predmetného vstupu, aj keby bol prístup pre žiadajúci podnik menej výhodný, vstup sa zvyčajne nemôže považovať za nevyhnutný¹¹. V EÚ neexistuje žiadna judikatúra, ktorá by označila mobilné siete za nevyhnutný vstup. Mobilná sieť totiž z princípu nemôže byť nevyhnutným vstupom, keď vo všetkých európskych krajinách, pričom Slovensko nie je výnimkou, existujú minimálne tri a niekedy aj štyri mobilné siete. Oprávnený záujemca má preto možnosť výberu medzi viacerými mobilnými sieťami.

Z vyššie uvedeného vyplýva, že na základe existujúcej judikatúry EÚ nie je nijako opodstatnené ukladať kontrolu stláčania marže (princíp zákazu stláčania marže) v kontexte povinnosti národného roamingu. Uloženie kontroly stláčania marže (princíp zákazu stláčania marže) má za následok regulačnú kontrolu maloobchodných cien v kontexte, keď úrad nezistil žiadne vážne problémy s efektívnou súťažou, a to ani na veľkoobchodnom, ani na maloobchodnom trhu.

Uvedené vyplýva napokon aj z dokumentu Posúdenie konkurenčnej, technickej a hospodárskej situácie na mobilnom telekomunikačnom trhu Slovenskej republiky, kde úrad formuluje záver o efektívnej súťaži na maloobchodnom trhu mobilných služieb, pričom na trhu neboli identifikované žiadne podstatné charakteristiky trhu, ktoré by indikovali zlyhávanie hospodárskej súťaže na úrovni služieb na maloobchodnom trhu. Uvedený záver je podporený i) zistenými trhovými podielmi jednotlivých podnikov, ktoré nepreukazujú existenciu dominantné postavenie ii) poklesom cien produktov, iii) zvyšujúcou sa mierou vynaložených investícií do rozvoja mobilných sietí v kontexte vývoja kvalitatívnych ukazovateľov (pokrytie domácností 5G sieťou, zvyšovanie rýchlosti sťahovania/odosielania dát).

Zároveň však konštatujeme, že úrad nepristúpil k definovaniu príslušného relevantného trhu, ani k vykonaniu testu troch kritérií, ktoré by identifikovali podnik s významným postavením na uvedenom príslušnom trhu, ako aj zlyhania na uvedenom trhu, ktoré je potrebné riešiť primeranými a nevyhnutnými opatreniami ukladanými zo strany úradu. Napriek uvedenému však úrad formuluje súbor povinností, ktoré majú byť ukladané povinnému uchádzačovi v kontexte povinnosti poskytnutia národného roamingu voči oprávnenému záujemcovi. Je tiež dôležité poznamenať, že Európska komisia sa nedomnieva, že veľkoobchodný mobilný trh je jedným z relevantných trhov, ktoré možno regulovať (pozri odporúčanie EK 2020/2245 z 18. decembra 2020 o relevantných trhoch produktov a služieb v sektore elektronických komunikácií, ktoré podliehajú regulácii ex ante v súlade so smernicou Európskeho parlamentu (EÚ) 2018/1972).

¹¹ Rozsudok z 26/11/1998, Bronner, C-7/97, EU:C:1998:569, ods. 43 and Rozsudok z 29/04/2004, IMS v NDC Health, C-418/01, EU:C:2004:257, ods. 28.

Ako problematické vnímame nasledovné formulovanie povinností, ktoré navodzujú záujem úradu pristúpiť k cenovej regulácii vo vzťahu k povinnosti poskytnutia národného roamingu, a to najmä s ohľadom na uvedené:

- explicitné formulovanie princípu zákazu stláčania marží, a to pre každú jednotlivú službu poskytovanú podľa povinnosti poskytovania národného roamingu,
- povinnosť zohľadňovania nákladov oprávneného záujemcu, ktorý je však rovnako efektívny ako povinný uchádzač,
- cenovú replikovateľnosť služieb, ktoré poskytuje povinný uchádzač na maloobchodnom trhu, a to so zohľadnením doby trvania zmluvy o poskytovaní národného roamingu,

Vo vzťahu k poskytovaniu služieb zo strany povinného uchádzača si ďalej dovoľujeme uviesť, že z uvedeného textu nie je zrejmé, aké konkrétne jednotlivé služby majú byť poskytované oprávnenému záujemcovi. Vzhľadom na uvedenú nejednoznačnosť nemusí byť zrejmé, akým konkrétnym spôsobom má povinný uchádzač formulovať ponuku v súlade povinnosťou národného roamingu voči oprávnenému záujemcovi, ďalej, či sa takáto ponuka bude striktne spravovať požiadavkou oprávneného záujemcu, prípadne, či je povinný uchádzač oprávnený zasahovať do požiadavky oprávneného záujemcu a v akom konkrétnom rozsahu (napr. oprávnený záujemca môže vzniesť požiadavku na poskytnutie jednotlivej služby, ktorú povinný uchádzač nie je schopný naplniť vzhľadom na objektívne skutočnosti na strane povinného uchádzača).

Pokiaľ ide o princíp zákazu stláčania marží pre každú jednotlivú službu poskytovanú zo strany povinného uchádzača, úrad nevysvetľuje tento postup v súlade s legitímnymi očakávaniami subjektov na trhu, a to najmä z akých dôvodov úrad nenavrhuje aplikáciu princípu zákazu stláčania marží na agregovanej úrovni, aké konkrétne zlyhania boli v uvedenej súvislosti identifikované, a z akých dôvodov navrhuje uplatňovanie princípu zákazu stláčania marží pre každú jednotlivú službu poskytovanú na základe povinnosti poskytovať národný roaming. Ako všeobecne problematické a so zohľadnením vyššie uvedených pripomienok vo vzťahu k vykonaniu uvedenej povinnosti vnímame najmä absenciu i) definície primeraného zisku na uvedenom jasne definovanom relevantnom trhu, ii) metodiky alokácie rôznych typov nákladov na jednotku prevádzky / zákazníka, iii) obvyklej priemernej maloobchodnej trhovej ceny, iv) definície obvyklej veľkoobchodnej ceny na trhu (navyše uvedené sa bude vzťahovať na obdobie +4 roky).

Súhlasíme s konštatovaním úradu, že výnos z poskytovania národného roamingu predstavuje dôležitý výnos pre povinného uchádzača. Zároveň bude v záujme povinného uchádzača pri príprave ponuky určiť cenu a podmienky tak, aby bola maximálne konkurencieschopná voči ostatným povinným uchádzačom s cieľom získať zákazníka na veľkoobchodnom trhu (t.j. oprávneného záujemcu). Je nesporné, že s cieľom získania výnosu z poskytnutia národného roamingu bude prebiehať boj o veľkoobchodného zákazníka (t.j. oprávneného záujemcu) a uvedené je ďalším dôkazom efektívnej súťaže na veľkoobchodnom trhu, ktorá prinesie čo najlepšiu cenu a podmienky pre oprávneného uchádzača. Sme toho názoru, že uvedený model (riadna a prebiehajúca efektívna súťaž na veľkoobchodnom trhu s cieľom získania výnosu

na strane povinného uchádzača a získania čo najlepšej ceny a podmienok pre oprávneného uchádzača) je najlepším riešením v kontexte zistení a záverov úradu a aktuálnej trhovej situácie na uvedenom trhu. Z pohľadu regulačnej praxe v EÚ je všeobecným trendom vyhnúť sa ukladaniu opatrení, ktoré nie sú nevyhnutné (pričom sa domnievame, že aj vzhľadom na vyššie uvedené argumenty nie je namieste ukladanie povinností cenovej kontroly tak ako je navrhované). Okrem toho takáto povinnosť nebola v Európe nikdy uložená. Napríklad vo Francúzsku, kde bola uložená dočasná povinnosť národného roamingu v prospech skutočne nového účastníka zadarmo, neexistovala žiadna regulácia cien. Podmienky prístupu sa mali dojednať komerčne medzi stranami za predpokladu, že budú objektívne a nediskriminačné. Vo všetkých ostatných krajinách (napríklad Španielsko, Belgicko, Poľsko) sa vždy, keď došlo k národnému roamingu, dojednali jeho podmienky na komerčnom základe bez akéhokoľvek zásahu národného regulátora.

Z uvedeného teda vyplýva, že tak z pohľadu súťažného práva a regulácie, ako aj na základe ustálenej judikatúry EÚ sa kontrola stláčania marže (princíp zákazu stláčania marže) nemôže uplatniť v kontexte povinnosti národného roamingu uloženej prostredníctvom procesu prideľovania frekvencií. Takéto opatrenie by bolo v rozpore s platným právom a ustálenou judikatúrou, bolo by neopodstatnené a neprimerané. Zároveň je to v rozpore s cieľmi stanovenými EECC pre národné regulačné orgány pri prideľovaní spektra a rozhodovaní o regulácii ex ante.

Záverom tejto časti preto v prípade stanovenia povinnosti národného roamingu navrhujeme vypustenie mechanizmu cenovej kontroly tak ako ho úrad navrhuje, s dôrazným rešpektovaním významnosti komerčných rokovanií ohľadom ceny a podmienok medzi povinným uchádzačom a oprávneným záujemcom, a to v súlade s trhovou praxou v iných európskych krajinách.

Vzhľadom na vyššie uvedené pripomienky navrhujeme, aby úrad stanovil k cene za poskytnutie národného roamingu nasledovné:

“Cena za poskytovanie národného roamingu na základe tejto povinnosti poskytovať národný roaming musí byť stanovená na základe komerčnej dohody. Cena za poskytovanie národného roamingu nesmie pôsobiť ako prekážka rozvoja konkurencie.”

Ad 5.7 Podmienky efektívneho používania frekvencií

Už v procese podávania pripomienok v príspevkoch do diskusie k úmyslu úradu nastaviť rozvojové kritéria pre jednotlivé pásma s hraničnou dobou dosiahnutia navrhovaných kritérií do roku 2033 sme tieto považovali za príliš uvoľnené, neprinášajúce na trh žiadnu novú kvalitu a to vo vzťahu ku všetkým existujúcim operátorom. Rovnaký návrh rozvojových kritérií úrad predložil aj v komentovanom návrhu. Preto opätovne navrhujeme, aby úrad prehodnotil tento návrh nakoľko z pohľadu rozvoja mobilných sietí na Slovensku pre existujúcich operátorov neprináša žiadnu novú kvalitu a pre potenciálneho úspešného uchádzača, ktorý dnes tieto frekvenčné pásma nemá pridelené, to nie je dostačujúco motivujúce pre budovanie vlastnej siete v súlade so zákaznickou skúsenosťou slovenských užívateľov.

Navrhujeme preto rozvojové kritéria upraviť ako uvádzame nižšie.

Ad 5.7.1 Rozvojové kritéria a podmienky pokrytia pre frekvenčné pásmo 800 MHz

Účastník výberového konania a oprávnený záujemca o národný roaming, ktorý získa frekvencie z frekvenčného pásma 800 MHz a pred vyhlásením tohto výberového konania neposkytoval sieť s využitím frekvencií z frekvenčného pásma 800 MHz, bude povinný zabezpečiť:

- pokrytie minimálne 20 % obyvateľstva Slovenskej republiky vlastnou elektronickou komunikačnou sieťou poskytovanou s využitím frekvencií z frekvenčného pásma 800 MHz do 31.12. 2029,
- pokrytie minimálne 60 % obyvateľstva Slovenskej republiky vlastnou elektronickou komunikačnou sieťou poskytovanou s využitím frekvencií z frekvenčného pásma 800 MHz do 31.12. 2030,
- pokrytie minimálne 95% obyvateľstva Slovenskej republiky vlastnou elektronickou komunikačnou sieťou poskytovanou s využitím frekvencií z frekvenčného pásma 800 MHz alebo prevádzkovať minimálne 1500 základňových staníc s využitím frekvencií z frekvenčného pásma 800 MHz (každá základňová stanica musí mať unikátne geografické súradnice) do 31.12.2031 a následne počas celej zostávajúcej doby platnosti individuálneho povolenia.

Ad 5.7.2 Rozvojové kritéria a podmienky pokrytia pre frekvenčné pásmo 900 MHz

Účastník výberového konania a oprávnený záujemca o národný roaming, ktorý získa frekvencie z frekvenčného pásma 900 MHz a pred vyhlásením tohto výberového konania neposkytoval sieť s využitím frekvencií z frekvenčného pásma 900 MHz, bude povinný zabezpečiť:

- pokrytie minimálne 20 % obyvateľstva Slovenskej republiky vlastnou elektronickou komunikačnou sieťou poskytovanou s využitím frekvencií z frekvenčného pásma 800 MHz do 31.12. 2029,
- pokrytie minimálne 60 % obyvateľstva Slovenskej republiky vlastnou elektronickou komunikačnou sieťou poskytovanou s využitím frekvencií z frekvenčného pásma 800 MHz do 31.12. 2030,
- pokrytie minimálne 95% obyvateľstva Slovenskej republiky vlastnou elektronickou komunikačnou sieťou poskytovanou s využitím frekvencií z frekvenčného pásma 800 MHz alebo prevádzkovať minimálne 1500 základňových staníc s využitím frekvencií z frekvenčného pásma 900 MHz (každá základňová stanica musí mať unikátne geografické súradnice) do 31.12.2031 a následne počas celej zostávajúcej doby platnosti individuálneho povolenia.

Ad 5.7.4 Rozvojové kritéria a podmienky pokrytia pre frekvenčné pásmo 2100 MHz

V prípade pásma 2100 MHz, kedy možnosť využívať frekvencie nastane dňa 8.9.2026, navrhujeme tento skorší termín zohľadniť aj v časovej osi plnenia rozvojových kritérií pre toto frekvenčné pásmo.

Účastník výberového konania, ktorý získa frekvencie z frekvenčného pásma 2100 MHz a pred vyhlásením tohto výberového konania neposkytoval sieť využívajúcu frekvencie z frekvenčného pásma 2100 MHz bude povinný zabezpečiť:

- pokrytie minimálne 65 % obyvateľstva Slovenskej republiky vlastnou elektronickou komunikačnou sieťou poskytovanou s využitím frekvencií z frekvenčného pásma 2100 MHz alebo prevádzkovať minimálne 700 základňových staníc s využitím frekvencií z frekvenčného pásma 2100 MHz (každá základňová stanica musí mať unikátne geografické súradnice) do 31. 12. 2028 a následne počas celej zostávajúcej doby platnosti individuálneho povolenia.

Ad 5.7.5 Rozvojové kritéria a podmienky pokrytia pre frekvenčné pásmo 2600 MHz FDD

Účastník výberového konania, ktorý získa frekvencie z frekvenčného pásma 2600 MHz s frekvenčne deleným duplexom (FDD) a pred vyhlásením tohto výberového konania neposkytoval sieť využívajúcu frekvencie z frekvenčného pásma 2600 MHz FDD bude povinný zabezpečiť:

- pokrytie minimálne 40 % obyvateľstva Slovenskej republiky vlastnou elektronickou komunikačnou sieťou poskytovanou s využitím frekvencií z frekvenčného pásma 2600 MHz FDD do 31.12. 2031 a následne počas celej zostávajúcej doby platnosti individuálneho povolenia.

Ad 5.9 Zmena, zrušenia individuálneho povolenia o pridelení frekvencií

Úrad v kapitole 5.9 udáva dôvody kedy podľa § 44 zákona o elektronických komunikáciách môže držiteľovi individuálneho povolenia odňať alebo obmedziť práva na používanie frekvencií bez nároku na vrátenie jednorazovej úhrady za právo používať frekvencie alebo jej alikvotnej časti.

V bode 5.9.1 hovorí o podmienkach obmedzenia prevodu alebo prenájmu práv pásmach 800 MHz, 900 MHz, 1500 MHz, 2100 MHz a 2600 MHz FDD, ktoré následne upresňuje v bodoch 5.9.1.1 a 5.9.1.2 a to špecificky pre prevod a pre prenájom.

Úrad v ani jednom z bodov nezmieňuje špecifický prípad zdieľania sietí formou MOCN (z angl. Multi-Operator Core Networks) pri ktorom dochádza stavu, kedy viacerí mobilní operátori vzájomne využívajú frekvencie, ktoré majú spoločne k dispozícii. Tzn. že každý z nich môže využívať viac dostupného frekvenčného spektra ako získa vo výberovom konaní pri nastavených obmedzenia maximálneho množstva frekvencií, ktoré môžu byť pridelené jednému podniku.

Navrhujeme aby úrad do kapitoly 5.9 Zmena, zrušenia individuálneho povolenia o pridelení frekvencií tak do časti prevodu aj prenájmu doplnil znenie:

Návrh: V prípade požiadavky ktorýchkoľvek úspešných účastníkov výberového konania adresovanej úradu o schválenie zdieľania sietí formou MOCN, t.j. zdieľania frekvencií, ktoré sú predmetom tohto výberového konania, a to počas celej doby platnosti individuálnych povolení, úrad vypíše verejnú konzultáciu, ktorá nanovo stanoví limity obmedzenia

maximálneho rozsahu frekvencií pridelených jednému ale aj skupine podnikov vzájomne zdieľajúcich siete formou MOCN.

Ad 6 Pravidlá a podmienky účasti vo výberovom konaní

Ad 6.2.1 Formálne náležitosti ponuky do výberového konania (a prislúchajúce prílohy)

Navrhujeme úradu doplniť pri prílohách uvedených v písmenách f), g), h) a i), že žiadateľ je povinný predložiť ku dňu podania ponuky čestné prehlásenie nie staršie ako 10 dní.

Ad 6.2.2 Povinné prílohy ponuky do výberového konania

K ponuke do výberového konania je žiadateľ povinný priložiť dokumenty popísané v tomto odseku.

V písmene ad e) úrad uvádza, že v prípade žiadateľov, ktorí sú s dvoma alebo viacerými subjektmi vzájomne spriaznenými osobami, prehľadné grafické znázornenie subjektov, ktoré tvoria s žiadateľom spriaznené osoby, vrátane uvedenia ovládajúcich osôb a výšky jednotlivých podielov na hlasovacích právach všetkých spriaznených osôb v žiadateľovi prevyšujúcich 10 %. Ak je podiel v žiadateľovi držaný aj prostredníctvom jedného či viacerých trustov (zvereneckých fondov) alebo iného obdobného konštruktú cudzieho právneho poriadku (napr. nadácia), potom sa táto držba či vlastníctvo započítava do vyššie uvedenej 10 %-nej hranice, a žiadateľ uvedie nielen údaje o osobe zvereneckého správcu (trustee), ale predovšetkým informáciu o osobe či osobách, v prospech ktorých bol daný trust vytvorený, respektíve ktorým má byť z trustu plnené (tzv. „trust beneficiary“), a ktoré aj prostredníctvom takého „trust beneficiary“ držia/majú podiel v žiadateľovi prevyšujúci v súhrne 10 %-nú hranicu. Ak je v majetkovej štruktúre žiadateľa alebo spoločnosti držiacej v žiadateľovi podiel prevyšujúci 10 % hranicu spoločnosť kótovaná na burze, žiadateľ o podieloch v tejto spoločnosti posledné dostupné údaje, napr. z posledného valného zhromaždenia alebo správy podávanej na burzu. Ďalej žiadateľ predloží čestné prehlásenie, že materiál poskytnutý podľa tohto písmena e) zodpovedá skutočnosti.

Veta – “ak je v majetkovej štruktúre žiadateľa alebo spoločnosti držiacej v žiadateľovi podiel prevyšujúci 10 % hranicu spoločnosť kótovaná na burze, žiadateľ o podieloch v tejto spoločnosti posledné dostupné údaje, napr. z posledného valného zhromaždenia alebo správy podávanej na burzu” nie je zrozumiteľná – predkladáme dostupné údaje o osobe ovládanej alebo ovládajúcej? Úrad si vo vete protirečí. Prosíme skladbu vety ujasniť.

Ad 6.2.3 Viazanosť ponuky do výberového konania

Úrad v bode 6.2.3 uvádza cit.: “ Žiadateľ je oprávnený svoju ponuku predloženú do tohto výberového konania kedykoľvek pred uplynutím lehoty pre podávanie ponúk zmeniť, alebo vziať späť. Takáto zmena, alebo späť vzatie musí byť podpísané osobou, alebo osobami oprávnenými konať v mene žiadateľa, alebo ho zastupovať. Na vylúčenie pochybností, po uplynutí lehoty na podávanie ponúk už žiadateľ nie je oprávnený svoju ponuku zmeniť ani ju vziať späť.”.

V súlade spolu s kapitolou 6.1.1.2 sa chceme uistiť, že rozumieme správne:

- Ak žiadateľ svoju ponuku predloženú do výberového konania vezme späť pred lehotou podávania ponúk je mu zložená peňažná zábezpeka vrátená späť v plnej výške
- Ak žiadateľ svoju ponuku predloženú do výberového konania vezme späť kedykoľvek po lehote podávania ponúk ale pred začatím samotnej elektronickej aukcie zložená peňažná zábezpeka sa nevracia

V prípade, že predchádzajúce tvrdenia chápeme správne môže úrad potvrdiť, že účastník výberové konania môže v Hlavnej aukčnej fáze ponúknuť nižšiu sumu ako predložil v ponuke do výberového konania?

Pre ilustráciu uvádzame príklad: účastník výberového konania predložil ponuku na 3 bloky vo frekvenčnom pásme 2600 MHz TDD

- Účastník výberového konania teda nie je spôsobilý podávať ponuky v elektronickej aukcii na 4 bloky pretože nezložil potrebnú peňažnú zábezpeku
- Účastník výberového konania môže v Hlavnej aukčnej fáze podávať ponuky na 3 bloky
- Bude môcť účastník výberového konania v 1. kole Hlavnej aukčnej fázy podať ponuku len dva aukčné bloky alebo prípadne krátiť svoj dopyt hneď na nula aukčných blokov?
 - o bude takémuto účastníkovi vrátená zložená zábezpeka, ktorej výška predstavuje rozdiel medzi skutočne získaným frekvenčným spektrom a výškou zloženej zábezpeky?

V prípade, že úrad na predloženú otázku odpovie kladne vyvstáva rozpor s kapitolou 4.3 Priebeh výberového konania podmienka zloženia finančnej zábezpeky na minimálne 2 aukčné bloky kategórie A a/alebo B (frekvenčné pásmo 900 a/alebo 800 MHz) a súčasne na minimálne 4 aukčné bloky kategórie C a/alebo D (frekvenčné pásma 2100 a/alebo 2600 MHz FDD) ako neodôvodnená.

V prípade, že účastník výberového konania musí v 1. kole Hlavnej aukčnej fázy podať rovnakú ponuku ako podal v Kvalifikačnej aukčnej fáze navrhujeme aby v prípadoch kedy množstvo ponúkaných aukčných blokov vo výberovom konaní sa rovná celkovému vyjadrenému záujmu účastníkov výberového konania alebo je vyšší, aby Hlavná aukčná fáza prešla plynulo do Doplnkovej aukčnej fázy výberového konania pre frekvenčné bloky A, D a E alebo úrad rovno pristúpil k Priradovacej aukčnej fáze.

Ad 6.7 Účasť vo výberovom konaní (a prislúchajúce prílohy)

6.7.3. Podmienky preverovania zahraničných investícií

Úrad navrhuje, že v prípade, že konanie o zahraničnej investícii podľa § 9 zákona o preverovaní zahraničných investícií nebolo ku dňu zverejnenia návrhu začaté, môže úrad na žiadosť žiadateľa primerane predĺžiť lehotu na podanie ponuky podľa kapitoly 6.3, avšak nie o viac ako 3 mesiace.

Je možné vyvodiť (a to výlučne), že predĺženie lehoty by úrad stanovil nediskriminačne všetkým žiadateľom. V takom prípade by podľa neho de facto akýkoľvek subjekt (zahraničný investor) mohol dosiahnuť predĺžením lehoty oddialenie výberového konania a súčasne by ani

nemusel ponuku v novo stanovenej lehote predložiť. Uvedené ustanovenie je preto neprijateľné a žiadame ho vypustiť.

Ad 6.9 Pravidlá správania žiadateľov počas výberového konania

Žiadame úrad upresniť konanie, ktorého sa majú žiadatelia zdržať a to najmä v súvislosti s ustanovením v písmene ad a) – koordinácia konania a **iné zdieľanie informácií** vo výberovom konaní alebo **pred jeho začatím** s iným žiadateľom výberového konania, predovšetkým ak ide o informácie týkajúce sa výšky zloženej zábezpeky a bodov spôsobilosti, alebo ponúknuté výšky jednorazovej úhrady v aukcii. Najmä v súvislosti s nejasne určeným tzv. „iným zdieľaním informácií“ žiadame úrad doplniť, že rokovania žiadateľov o vzájomnej obchodnej spolupráci (napr. zmluva o národnom roamingu) sú z tohto zákazu vylúčené a žiadatelia v nich môžu pokračovať. Rovnako nie je jasné, aké obdobie mal úrad na mysli obdobím „pred začatím výberového konania“. Navrhujeme vymedziť lehotu jednoznačne, t.j. akým úkonom, resp. momentom začína pre žiadateľov plynúť.

Príloha č. 4
k výzve na predloženie ponúk do výberového konania na vydanie
individuálnych povolení na používanie frekvencií
z frekvenčných pásiem 800 MHz, 900 MHz, 1500 MHz, 2100 MHz a 2600 MHz
formou elektronickej aukcie
Aukčný poriadok

Ad 1.1 Predmet elektronickej aukcie

V kapitole 1.1 Prílohy č. 4 k výzve na predloženie ponúk do výberového konania na vydanie individuálnych povolení na používanie frekvencií z frekvenčných pásiem 800 MHz, 900 MHz, 1500 MHz, 2100 MHz a 2600 MHz formou elektronickej aukcie Aukčný poriadok (ďalej „aukčný poriadok“) úrad pre jednotlivé aukčné etapy uvádza v Tabuľke 1: Aukčné etapy, frekvenčné pásma, označenia aukčných blokov, veľkosť aukčných blokov a ich počet, spektrálne limity, vyvolávacie ceny a prírastky ceny jednotlivých blokov okrem iného prírastok cien pre jednotlivé frekvencie medzi jednotlivými aukčnými kolami.

V Tabuľke 4.1 uvádzame príklad vývoja elektronickej aukcie pre pásmo 900 MHz

Tabuľka 4.1 Príklad vývoja elektronickej aukcie pre pásmo 900 MHz

Kolo	Fáza	Účastník A	Účastník B	Účastník C	Účastník D
1	Ponuka	2@€17.0m	2@€17.0m	2@€17.0m	2@€17.0m
	Najvyššia ponuka	1@€17.0m	2@€17.0m	2@€17.0m	2@€17.0m
2	Ponuka	2@€18.7m	Žiadna ponuka	Žiadna ponuka	Žiadna ponuka
	Najvyššia ponuka	2@€18.7m	2@€17.0m	2@€17.0m	1@€17.0m
3	Ponuka	Žiadna ponuka	Žiadna ponuka	Žiadna ponuka	Žiadna ponuka
	Najvyššia ponuka	2@€18.7m	2@€17.0m	2@€17.0m	1@€17.0m

V Tabuľke 4.1 sú v 1. kole podané štyri ponuky, každá na dva bloky 900 MHz. Náhodným výberom je určené poradie ponúk ako čiastočné najvyššie ponuky a účastník A, ktorého ponuka nebola určená ako najvyššia ponuka tento proces nemá pod kontrolou. V 2. kole Účastník A podá vyššiu ponuku ako účastník D a následne je aukcia v 3. kole ukončená (nakoľko účastník D už svoju predloženú ponuku nenavýšil)

Z príkladu je evidentné, že účastník A zaplatí cenu vyššiu ako účastníci B a C práve o jedno navýšenie čisto ako výsledok náhodného usporiadania. Pre nastavenie 10% prírastku ceny ako navrhuje úrad by pre dva bloky toto navýšenie reprezentovalo €3,4 mil.

Rozdiel €3,4 mil. nepredstavuje zanedbateľnú čiastku nakoľko to môže dovoliť účastníkovi B a C získanie jedného extra bloku v pásme 1500 MHz alebo jedného bloku v pásme 2600 MHz.

Navrhujeme úradu:

- prírastok cien medzi jednotlivými kolami stanoviť na hodnotu 5%, ktorá pri princípe náhodného stanovenia najvyššej ponuky nebude takým zásadným spôsobom znevýhodňovať niektoré z účastníkov výberového konania.
- Pridať flexibility do stanovenia výšky prírastku medzi jednotlivými kolami – do aukčného poriadku zapracovať možnosť navýšenia alebo zmeny prírastku cien medzi jednotlivými kolami na základe „rýchlej konzultácie“ a dohody medzi úradom a účastníkmi výberového konania, ktorá umožní zvýšenie prírastku na hodnotu 10%

Ad 4.1.1 Plánovanie priebehu aukcie

Úrad v bode 4.1.1 stanovuje cit.:“ Aukčné kolá budú plánované v pracovné dni medzi **9:00** a **16:00** hodinou tak, aby posledné kolo aukčného dňa bolo ukončené najneskôr o **16:00** hodine.“

Navrhujeme aby úrad upravil plánovanie kôl nasledujúcim spôsobom:

Návrh: Aukčné kolá budú plánované v pracovné dni medzi **9:00** a **17:00** hodinou tak, aby posledné kolo aukčného dňa bolo ukončené najneskôr o **17:00** hodine.

A v súlade s tým upravil aj následné znenia.

Úrad ďalej určuje cit.:“ Úrad môže skrátiť dĺžku aukčného kola, ak sa preukáže, že dĺžka aukčného kola je dostatočná na podanie ponúk. Úrad tiež môže prestávku medzi aukčnými kolami predĺžiť.“

Navrhujeme aby úrad stanovil dĺžku kola fixne na 30 min. a táto doba zostala nemenná. Prispeje to väčšej predvídateľnosti časových súslednosti z pohľadu riadenia procesov aukcie.

Ad 4.1.8 Zrieknutie sa účasti v aukčnom kole – „Waiver“

Zrieknutie sa účasti v aukčnom kole (ďalej „waiver“) predstavuje počas elektronických aukcií formou SMRA alebo SMRA clock-hybrid významný nástroj ako si môže účastník elektronickej aukcie udržať svoju spôsobilosť bez nutnosti aktívneho vykonania ponuky. Waivre sú využívané pre viacero dôvodov, napríklad:

- Z technických dôvodov kedy účastník výberového konania nemôže aktívne podať ponuku
- Ošetrovať kritické momenty riadenia aukcie a vnútorných procesov, kedy napr. môže byť niektorý z zodpovedných manažérov nedostupný a nie je možné podanie ponuky odsúhlasiť

Najlepšie skúsenosti z iných SMRA/ SMRA clock-hybrid aukcií ukazujú na povolenie viac ako jedného waivera. Ako ukazujeme na príklade v Tabuľke 4.2 väčšina regulátorov umožnila účastníkovi aukcie použiť najmenej tri waivere.

Tabuľka 4.2 Porovnanie počtu waiverov v rôznych elektronických aukciách

Krajina	Rok	Pásmo	Waiver
Guatemala	2023	Multiband	2 waiver pre každý blok
Slovensko	2022	3.5GHz	3 waiver
Belgicko	2022	Multiband	3 waiver/ aukčná fáza
Chorvátsko	2022	Multiband	3 waiver
Portugalsko	2022	Multiband	2 waiver
Južná Afrika	2022	Multiband	3 waiver
Veľká Británia	2021	Multiband	3 waiver
Nemecko	2019	Multiband	5 waiver
Španielsko	2018	3.5GHz	3 waiver
Austrália	2016	1800MHz	4 waiver

Rozumieme úradu, že sa snaží maximálne efektívne využiť čas a nepreťahovať samotné výberové konanie. Treba však povedať, že v prípade aukcií SMRA clock-hybrid pre jednotlivé pásma je možnosť waiver strategicky zneužívať je obmedzená. V tomto prípade waivere len oddiaľujú rozhodnutia účastníka výberového konania do ďalšieho kola (v prípade komplexných multiband aukcií spolu s prepínaním ponúk môžu dovoliť špekulatívne správanie). Z tohto dôvodu očakávame len minimálne využitie waiverov a aj to len z dôvodu alebo technických problémov alebo z dôvodu riadenia procesu priebehu elektronickej aukcie.

Navrhujem preto úradu na začiatok každej Hlavnej aukčnej fázy a každej Doplnkovej aukčnej fázy priradiť každému účastníkovi elektronickej aukcie 3 waivere. Tým výrazne pomôže predísť neefektívnosti v rozhodnutiach a minimalizovať riziká z chýb pri podávaní ponúk a prispieť tým optimálnemu výsledku výberového konania.

Zároveň žiadame úrad aby potvrdil či využitie waiveru je možné hneď na úvod elektronickej aukcie v 1. kole.

Ad 4.1.13 Doplnková aukčná fáza

V bode 4.1.13 aukčného poriadku úrad stanovuje kedy sa uskutoční Doplnková aukčná fáza pre etapy 1, 4 a 5. Ako úrad uvádza sa bude konať za nasledovných podmienok:

- V prípade, ak v hlavnej aukčnej fáze ponuka aukčných blokov prevýšila dopyt a aspoň jeden z účastníkov hlavnej aukčnej fázy získal maximálny počet aukčných blokov v súlade s definovaným spektrálnym limitom
- Do doplnkovej aukčnej fázy sa kvalifikujú iba tí účastníci hlavnej aukčnej fázy, ktorí získali aspoň jeden aukčný blok
- V doplnkovej aukčnej fáze úrad ponúkne nepredané aukčné bloky z hlavnej aukčnej fázy, navýši spektrálny limit v súlade s kapitolou 1.1 a prideli body spôsobilosti jednotlivým kvalifikovaným účastníkom doplnkovej aukčnej fázy tak, aby mali možnosť získať aukčné bloky až do výšky navýšeného spektrálneho limitu

Ako rozumieme účel Doplnkovej aukčnej fázy je umožniť účastníkom aukcie získať viac frekvenčného spektra ako im bolo umožnené, z dôvodu nastavenia obmedzenia maximálneho rozsahu frekvencií, v Hlavnej aukčnej fáze. Z tohto dôvodu navrhujeme úradu upraviť znenie aukčného poriadku tak aby účasť v Doplnkovej aukčnej fáze bola umožnená len úspešným účastníkom výberového konania, ktorí získali maximum možných aukčných blokov v Hlavnej aukčnej fáze. Pre pripomenutie navrhovaný princíp bude konzistentný aj nastavením pravidiel vo výberovom konaní na pridelenie frekvencií z frekvenčného pásma 3,6 GHz, kde tiež bolo umožnené zúčastniť sa Doplnkovej aukčnej fázy len účastníkom, ktorí získali maximum 100 MHz v Hlavnej aukčnej fáze.

Úrad ďalej stanovuje aukčného bloku v Doplnkovej aukčnej fáze

- V bode 4.3 návrhu úrad píše cit.: „Vyvolávacia cena aukčných blokov v doplnkovej aukčnej fáze bude stanovená vo výške najvyššej ponuky na akýkoľvek aukčný blok v hlavnej aukčnej fáze“
- V bode 4.1.13 však úrad navrhuje cit.: „Aukčné bloky budú v prvom kole doplnkovej aukčnej fázy ponúkané za cenu rovnajúcej sa cene aukčného bloku v poslednom kole príslušnej hlavnej aukčnej fázy“

Tieto dve tvrdenia sa vzájomne odlišujú vyvolávajúc nejasnosť stanovenia ceny pre Doplnkovú aukčnú fázu. Rozumieme tomu tak, že tým že navrhovaným formátom aukcie je SMRA clock-hybrid, doplnková aukčná fáza môže nasledovať len prípade, že v Hlavnej aukčnej fáze všetci úspešní účastníci výberového konania zaplatia práve vyvolávaciu cenu. Pre všetky scenáre potom platí, že v prípade že pretrváva dopyt nad ponukou aukčných blokov počas Hlavnej aukčnej fázy a cena sa následne navyšuje, nenasleduje žiadna doplnková aukčná fáza, pretože pre SMRA clock-hybrid formát aukcie neexistuje mechanizmus kedy dopyt môže byť menší ako ponuka aukčných blokov.

Tak neexistuje scenár kedy nasleduje Doplnková aukčná fáza keď v Hlavnej aukčnej fáze je cena navýšená nad vyvolávaciu cenu. Žiadame úrad aby potvrdil toto tvrdenie.

A zároveň žiadame úrad aby potvrdil, že v prípade že sa uskutoční Doplnková aukčná fáza aukčné bloky budú ponúkané práve za svoju vyvolávaciu cenu v Hlavnej aukčnej fáze.

V prípade, že úrad pozná scenár v ktorom je možné že Hlavná aukčná fáza skončí navýšením ceny nad svoju vyvolávaciu hodnotu a zároveň zostane nepredaný akýkoľvek aukčný blok Orange podporuje návrh úradu cit.: „Vyvolávacia cena aukčných blokov v doplnkovej aukčnej fáze bude stanovená vo výške najvyššej ponuky na akýkoľvek aukčný blok v hlavnej aukčnej fáze“

Ad 4.2 Priradovacia fáza

V kapitole 4.2 aukčného poriadku úrad uvádza cit.: „V rámci aukčných etáp nasleduje po ukončení aukčnej fázy dva a päť priradovacia fáza. Po ukončení 2. aukčnej fázy budú priradované aukčné bloky A a B, po ukončení 5. aukčnej fázy budú priradované aukčné bloky C, D a E.

Priradovacia fáza sa netýka aukčného bloku F podľa kapitoly 1.1, ktorý je definovaný ako konkrétny, tzn. priradovacia fáza sa po šiestej etape konať nebude.“

Ad 4.2.1 Plánovanie priradovacej fázy

V bode 4.2.1 úrad stanovuje cit.: „Medzi koncom posledného aukčného kola príslušnej hlavnej aukčnej fázy a začiatkom priradovacej aukčnej fázy bude prestávka v trvaní minimálne 4 hodín počas bežného pracovného času.“

Navrhujeme aby prestávka medzi posledným aukčným kolom príslušnej Hlavnej aukčnej fázy a začiatkom Priradovacej aukčnej fázy bola stanovená na celý jeden pracovný deň.

Takáto dĺžka prestávky prispeje lepšiemu zhodnoteniu nasledujúcich možností pre podávanie ponúk v Priradovacej aukčnej fáze a napomôže predísť chybným podaniam ponúk.

Ad 4.2.3 Priebeh priradovacej fázy

V bode 4.2.2 úrad uvádza informácie ako vzniknú možnosti priradenia v Priradovacej aukčnej fáze v závislosti na výsledkoch aukčnej fázy cit.:“

- Frekvenčné bloky tvoria v rámci frekvenčného pásma spojitý frekvenčný úsek pre každého úspešného účastníka elektronickej aukcie.
- Veľkosť priradeného frekvenčného úseku pre každého úspešného účastníka aukčnej fázy sa rovná súčtu rozsahov aukčných blokov, ktoré daný účastník elektronickej aukcie získal v aukčnej fáze. „

Navrhované znenie ponúka však dve rôzne interpretácie:

- **Možnosť 1** - účastníci aukcie budú môcť podávať ponuky na všetky možné permutácie
- **Možnosť 2** - účastníci aukcie budú môcť podávať ponuky na všetky možné permutácie pričom bude *odstránená identita konkurentov a budú odstránené všetky výsledné duplicitné možnosti zo zoznamu všetkých permutácií*

Pre lepšie pochopenie uvádzame v tabuľkách 4.3 a 4.4 príklad možností priradenia v Priradovacej aukčnej fáze kedy traja účastníci aukcie získajú v Hlavnej aukčnej fáze frekvencie vo frekvenčnom pásme 800 MHz. Pre Možnosť 1 je účastníkom aukcie umožnené podávať šesť rôznych ponúk (na všetkých šiest permutácií) a v Možnosti 2 je účastníkom aukcie umožnené podávať tri rôzne ponuky (na základe šiestich permutácií v Možnosti 1 avšak s odstránením identity konkurenčných pozícií)

Tabuľka 4.3 – Možnosť 1

Pozícia v pásme			Ponuka
Účastník A	Účastník B	Účastník C	EX1
Účastník A	Účastník C	Účastník B	EX2
Účastník C	Účastník A	Účastník B	EX3
Účastník C	Účastník B	Účastník A	EX4
Účastník B	Účastník A	Účastník C	EX5
Účastník B	Účastník C	Účastník A	EX6

791/832MHz 821/862MHz

Tabuľka 4.4 – Možnosť 2

Pozícia v pásme		Ponuka
Účastník A		EX1
	Účastník A	EX2
	Účastník A	EX3

791/832MHz 821/862MHz

Žiadame úrad aby upresnil, ktorú Možnosť priradenia plánuje použiť v Priradovacej aukčnej fáze.

Odporúčame aby úrad preferoval Možnosť 2, keďže ide o štandardný prístup používaný pri aukciách vo fáze priradovania na celom svete. Tento prístup úrad použil aj pri aukcii 3,5 GHz v roku 2022.

Možnosť 2 je preferovaným formátom pre fázy priradenia, pretože priamo vyzýva účastníkov aukcie, aby ponúkali v súlade so svojimi preferenciami a zároveň znižuje rozsah podávania špekulatívnych ponúk. Možnosť 1 nie je uprednostňovaná, pretože vytvára príležitosti pre účastníka alebo viacerých účastníkov aukcie podávať špekulatívne ponuky na isté permutácie a tým nútiť iného uchádzača aby sa presunul do inej nežiaducej špecifickej pozície v pásme.

Preto, ako je uvedené vyššie, odporúčame, aby úrad použil Možnosť 2 (možnosti ponúk, ktoré sa vygenerujú odstránením identity pozícií konkurenta). Tým by sa maximalizovala pravdepodobnosť efektívneho výsledku fázy priradenia.

Ad 4.2.3 Priebeg priradovacej fázy

V bode 4.2.3 ďalej úrad uvádza cit.:“ V priradovacej fáze sa uskutoční jedno ponukové kolo samostatne pre každé frekvenčné pásmo, v ktorom budú úspešní účastníci danej aukčnej fázy môcť podať ponuky na konkrétne frekvenčné úseky v rámci príslušného frekvenčného pásma, v súlade s ponúkanými možnosťami.“

Žiadame úrad aby potvrdil, že **Priradovacia aukčná fáza pre každé frekvenčné pásmo bude v samostatných a sekvenčných ponukových kolách?** Zároveň chceme požiadať úrad aby určil poradie pre priebeh priradovacej fázy. Navrhujeme aby poradie bolo stanovené rovnako ako pre Hlavnú aukčnú fázu tzn. pásmo 900 MHz ako prvé a pásmo 800 MHz ako nasledujúce. Navrhujeme aby úrad stanovil presný harmonogram napr.:

- Kolo 1 – Priradovacia fáza pre Pásmo A (900 MHz); doba trvania 2 hod
- Oznámenie výsledkov pre Pásmo A; vrátane výherných frekvencií a finálnej ceny
- Prestávka
- Kolo 2 – Priradovacia fáza pre Pásmo B (800 MHz); doba trvania 2 hod
- Oznámenie výsledkov pre Pásmo B; vrátane výherných frekvencií a finálnej ceny

Správne nastavenie Priradovacej aukčnej fázy a nastavenie jednotlivých kôl ako nasledujú je pre operátorov extrémne dôležitá. Uchádzanie sa o niektorú špecifickú pozíciu naprieč rôznym pásmam v sekvenčnej postupnosti je dôležité z dôvodu, že získanie pozície v jednom pásme môže významne ovplyvniť potrebu na získanie špecifickej pozície v inom. Pre upresnenie pre niektoré kombinácie špecifických pozícií frekvenčných pásiem môžu vznikáť PIM (z angl. Passive Intermodulation) rušenia, ktorých odstraňovanie naprieč technológiami môže byť významne nákladné.

Žiadame aby úrad na toto prihliadal a všetky kolá Priradovacej aukčnej fázy stanovil sekvenčne tak aby účastníci výberového konania mohli svoje rozhodnutia robiť vedome s prihliadnutím na špecifické vlastnosti jednotlivých frekvenčných pásiem a svoje rozhodnutia upravovať podľa toho ako budú jednotlivé špecifické pozície získavať.

Ad 4.1 Informácie po skončení výberového konania

Žiadame aby úrad opravil číslovanie bodu 4.1 na úplnom konci Aukčného poriadku, ktorý ma byť správne očíslovaný **4.3 Informácie po skončení výberového konania**

V Bratislave, 14.2.2025

Martin Mosný
riaditeľ úseku stratégie, právneho a
wholesale,
na základe poverenia

